

ПЕРЕДУМОВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

к.е.н. Шкодкіна Ю.М.,
студент гр. Ф-11 Захарченко С.І.
Сумський державний університет (Україна)

Тема інвестицій та інвестиційного клімату є актуальною для всіх країн світу на кожній стадії їхнього розвитку. В Україні чинники, які впливають на процес інвестування, майже не сприяють процесу інвестування. Але, звертаючи увагу на світовий розвиток, можемо стверджувати, що вихід із кризи є неможливим без збільшення обсягу інвестицій.

Дослідженням проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України, шляхів та важелів активізації інвестиційних процесів, визначення позитивних та негативних аспектів залучення та функціонування іноземного капіталу займалися такі науковці, як О. Задорожна, Б. Кваснюка, О. Герасимчук, О. Гаврилюк, Б. Карпінський, О. Слюсаренко, Л. Бороща та багато інших.

За оцінками експертів Україна може вийти з кризового стану, покладаючись при цьому лише на власні зусилля, але даний процес потребує досить тривалого часу, понад двадцять років. Якщо нівелювати значення кризових явищ у вітчизняній економіці, то головною причиною небажання інвесторів вкладати свої кошти є надто високий рівень податкового навантаження, оскільки практично 70% надходжень від податків припадає на податок на прибуток. На відміну від України, Європейські країни знижують рівень даного податку з метою створення надійних умов для залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та стимулювання економічного зростання. Оскільки ПІІ надають такі переваги із залучення іноземного капіталу, як: створення стратегічних альянсів між українськими й зарубіжними підприємствами; використання зарубіжного організаційного й управлінського досвіду; збільшення обсягів капітальних вкладень; упровадження сучасних технологій; стимулювання розвитку експортного потенціалу; підвищення рівня зайнятості та кваліфікації робочої сили; прискорення темпів структурної перебудови економіки; підвищення ступеня адаптації суб'єктів господарювання до умов конкурентного середовища і т.д.

Проте, для забезпечення ефективності інвестування в країні має виконуватись ряд вимог, зокрема:

- обов'язкові — бездефіцитність бюджетів більшості суб'єктів держави; законодавче розмежування повноважень між державними органами влади, органами місцевого самоврядування зі здійснення інвестиційної політики, формування прибуткових і витратних статей відповідних бюджетів, збору і використання податків та інших обов'язкових платежів; можливість при формуванні бюджетів визначити і враховувати інвестиційний і податковий потенціал кожного суб'єкта держави.

- факультативні (необов'язкові) — збалансованість бюджетів усіх рівнів; право — у межах власних інвестиційних ресурсів — самостійного ухвалення кожним органом влади на відповідному рівні рішень про напрями і масштаби використання бюджетних коштів; контроль за цільовим витрачанням інвестиційних коштів.

Наразі в Україні не виконуються обов'язкові умови та переважна більшість факультативних умов, що значною мірою впливає на зацікавленість суб'єктів господарювання в залученні ПІІ. Вітчизняна економіка потребує розширення та модернізації виробничого потенціалу. Україна характеризується значним внутрішнім ринком, різнобічним промисловим потенціалом, численним та різноманітними природними ресурсами, що, у свою чергу, формує основу для залучення іноземного капіталу в країну та інтерес з боку іноземних інвесторів.

Однак, сучасний стан інвестиційного клімату в Україні можна оцінити як незадовільний. Тому, для його покращення можемо запропонувати наступні шляхи поліпшення інвестиційного клімату:

- зосередження наявних ресурсів в пріоритетних галузях економіки з подальшою трансформацією їх в інвестиції;
- здійснення інвестування в людський капітал, зосередження уваги на підвищенні кваліфікації працівників, задля створення підґрунтя для впровадження нових технологій на підприємствах;
- забезпечення транспарентності прийняття інвестиційних проектів;
- організації системи стимулів задля залучення інвестицій, а саме податкові пільги, консультування, спрощення процедур реєстрації та ліцензування, фінансова підтримка тощо;
- стабілізація ділового клімату.

Досягнення вищезазначених завдань може бути здійснено через застосування механізмів стимулювання, зокрема: стимулювання інфраструктурного забезпечення, конкретних інвестиційних проектів, а також податкового, фінансово-кредитного стимулювання, здійснення протекціоністських заходів. На наш погляд, найбільш доречним для України є застосування податкового стимулювання та протекціоністських заходів, оскільки практикою доведено.

1. Щепкіна Т. Г. Проблеми формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні [Електронний ресурс]: Щепкіна Т. Г.// Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2014. - №38.- – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>

Шкодкіна, Ю.М. Передумови залучення іноземних інвестицій в економіку України [Текст] / Ю.М. Шкодкіна, С.І. Захарченко // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 146-147.